

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V NITRE

Fakulta ekonomiky
a manažmentu

Katedra účtovníctva

Ing. Iveta Košovská, PhD.
Ing. Alexandra Ferenczi Vaňová, PhD.
Ing. Ivana Váryová, PhD.

ZÁKLADY ÚČTOVNÍCTVA

(Zbierka úloh)

Prvé prepracované vydanie

Nitra 2018

Vydala Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
vo Vydavateľstve SPU

Autori: Ing. Iveta Košovská, PhD. (2,72 AH)
Katedra účtovníctva, FEM SPU v Nitre
(kapitola 3, 8.1., 8.2, 13, 20, úloha 19.2)

Ing. Alexandra Ferenczi Vaňová, PhD. (2,33 AH)
Katedra účtovníctva, FEM SPU v Nitre
(kapitola 1,2,4,8.3,10,11,12,15,16)

Ing. Ivana Váryová, PhD. (1,96 AH)
Katedra účtovníctva, FEM SPU v Nitre
(kapitola 5,6,7,9,14,17,18, úloha 19.1)

Recenzenti: doc. Ing. Mgr. Zuzana Juhászová, PhD.
Ing. Richard Hulík, PhD.

Schválil rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre dňa 22. 2. 2018
ako skriptá pre študentov SPU.

© I. Košovská, A. Ferenczi Vaňová, I. Váryová, Nitra 2018

ISBN 978-80-552-1807-6

PREDSLOV

„Účtovník je tvor, ktorý vyrieši majiteľovi problém, o ktorom nevedel, spôsobom, ktorý nepochopí.“

Účtovníctvo predstavuje relatívne uzatvorený a vnútorne usporiadaný systém informácií, ktorý poskytuje potrebné informácie o hospodárskej činnosti podniku a o výsledku tejto činnosti, t.j. poskytuje informácie o majetku podniku, vlastnom imaní, záväzkoch, výnosoch, nákladoch, príjmoch, výdavkoch a výsledku hospodárenia v peňažnom vyjadrení. Účtovníctvo je jednou z najstarších ekonomických disciplín s ucelenou a prepracovanou teóriou. Má ústredné postavenie v informačnom systéme podniku.

Učebná pomôcka „Základy účtovníctva“ (Zbierka úloh) je určená pre výučbu predmetu „Základy účtovníctva“ v rámci študijných programov 1. stupňa štúdia na Fakulte ekonomiky a manažmentu (Ekonomika podniku, Manažment podniku, Účtovníctvo, Medzinárodné podnikanie s agrárnymi komoditami, Obchodné podnikanie, Kvantitatívne metódy v ekonómii, Enviromentálna ekonomika a manažment), ako aj v akreditovaných študijných programov iných fakúlt Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Obsahovým zameraním nadväzuje na vysokoškolskú učebnicu „Základy účtovníctva“, ktorá poskytuje ucelený teoreticko-metodologický výklad danej problematiky.

Zbierka úloh sa opiera o najnovšie teoretické poznatky účtovníctva aktuálnej národnej a nadnárodnej úpravy účtovníctva. Úlohy sú tematicky zamerané v zmysle obsahového vymedzenia predmetu, len na účtovníctvo účtovných jednotiek - podnikateľov, účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva. Nadobudnuté teoretické vedomosti z prednášok a doporučenej literatúry majú študenti možnosť si overiť, upevniť a rozvinúť ich v rámci jednotlivých úloh rôznej náročnosti. Úlohy na začiatku jednotlivých kapitol sú formulované s cieľom prehĺbenia a rozšírenia vedomostí v rámci samoštúdia, umožňujú zamyslieť sa nad prebranou problematikou, odhaliť prípadné nejasnosti, ktoré je potrebné odstrániť ďalším štúdiom, resp. podnietiť diskusiu o danej problematike s vyučujúcim pedagógom.

V úvode sa kladie dôraz na právnu úpravu účtovníctva, členenie majetku a zdrojov majetku, spôsoby oceňovania majetku a zdrojov majetku, bilančný princíp, Správne pochopenie bilančného princípu vytvára priestor pre ľahšie zvládnutie účtovných prípadov (hospodárskych operácií nepôsobiacich a pôsobiacich na výsledok hospodárenia). Pri spracovaní kapitol týkajúcich sa súvahových účtov a výsledkových účtov je dôraz kladený na výklad obsahu problematiky a nadväzné zdôvodnenie metodiky účtovných zápisov. V ďalších kapitolách je pozornosť venovaná rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov a účtovému rozvrhu, obstaraniu, predaju materiálu a tovaru, zmenám v stave zásob vlastnej výroby, účtovaniu dane z pridanej hodnoty, inventarizačným rozdielom zásob a finančného majetku, účtovaniu na opravných účtoch, vysvetleniu podstaty uzávierkových účtov, účtovaniu na analytických účtoch, opravám účtovných zápisov, účtovným knihám. V závere sú vypracované súvislé metodické príklady a účtovné prípady na samoštúdium.

Učebná pomôcka je určená ako študijný materiál pre cvičenia v rámci vyučovacieho procesu a zároveň i ako študijný materiál na samoštúdium.

Vyjadrujeme poďakovanie recenzentom, doc. Ing. Mgr. Zuzane Juhászovej, PhD. a Ing. Richardovi Hulíkovi, PhD., za cenné rady a pripomienky, ktoré prispeli k skvalitneniu skrípt. Vytrvalosť a veľa úspechov pri štúdiu Vám praje

Nitra, február 2018

Iveta Košovská
vedúca autorského kolektívu

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

AE	analytická evidencia
DF	dodávateľská faktúra,
DFM	dlhodobý finančný majetok
DHM	dlhodobý hmotný majetok
DNM	dlhodobý nehmotný majetok
DPH	daň z pridanej hodnoty
ECB	Európska centrálna banka
FČ	finančná činnosť
HČ	hospodárska činnosť
HO	hospodárske operácie
IAS	International Accounting Standards
IFRS	International Financial Reporting Standards – Medzinárodné štandardy finančného vykazovania
IÚD	interný účtovný doklad
KS	konečný stav
KZ	konečný zostatok
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
NBS	Národná banka Slovenska
OC	obstarávacia cena
OF	odberateľská faktúra
PKS	prevod konečného stavu
PKZ	prevod konečného zostatku
PM	príjemka materiálu
PoZ	protokol o zaradení
PoV	protokol o vyradení
PPD	príjmový pokladničný doklad
PT	príjemka tovaru
PV	príjemka výrobkov
PZ	príjemka zvierat
SHV	samostatné hnutelné veci
ÚJ	účtovná jednotka
ÚO	účtovné obdobie
US GAAP	US Generally Accepted Accounting Principles - Americké všeobecne uznávané účtovné zásady
VBÚ	výpis z bankového účtu
VH	výsledok hospodárenia
VN	vlastné náklady
VM	výdajka materiálu
VPD	výdavkový pokladničný doklad
VT	výdajka tovaru
VÚÚ	výpis z úverového účtu
VV	výdajka výrobkov
VZ	výdajka zvierat
v znení n. p.	v znení neskorších predpisov
ZC	zostatková cena
ZI	základné imanie
ZS	začiatkový stav
ZVL	zúčtovacia a výplatná listina
Z. z.	zbierka zákonov

OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK ÚČTOVNÝCH DOKLADOV	4
1 PRÁVNÁ ÚPRAVA ÚČTOVNÍCTVA V SR	6
1.1 Základné a všeobecné ustanovenia § 1 - § 8	6
1.2 Účtovné sústavy, účtovné doklady, účtovné zápisy a účtovné knihy § 9 - § 16	10
1.3 Účtovná závierka § 17 - § 22b	11
1.4 Register § 23 - § 23d	12
1.5 Spôsoby oceňovania § 24 - § 28	14
1.6 Inventarizácia § 29 - § 30	16
1.7 Účtovná dokumentácia § 31 - § 37	17
2 OCEŇOVANIE MAJETKU A ZÁVÄZKOV	19
3 MAJETOK A ZDROJE KRYTIA MAJETKU	24
3.1 Zásady členenia majetku	24
3.2 Zásady členenia zdrojov krytia majetku	35
4 BILANČNÝ PRINCÍP - PODVOJNOSŤ VYKAZOVANIA MAJETKU A ZDROJOV KRYTIA MAJETKU	41
5 NEPÔSOBIACE HOSPODÁRSKE OPERÁCIE	49
6 PÔSOBIACE HOSPODÁRSKE OPERÁCIE	58
7 ÚČTOVNÉ DOKLADY	65
8 SÚSTAVA ÚČTOV A ZÁSADY ÚČTOVANIA	73
8.1 Sústava účtov	73
8.2 Súvahové účty	75
8.2.1 Účtovanie na súvahových účtoch	76
8.3 Výsledkové účty	92
8.3.1 Účty nákladov	92
8.3.2 Účty výnosov	98
9 RÁMCOVÁ ÚČTOVÁ OSNOVA PRE PODNIKATEĽOV A ÚČTOVÝ ROZVRH	102
10 OBSTARANIE A PREDAJ MATERIÁLU A TOVARU	107
11 ZMENA V STAVE VNÚTROORGANIZAČNÝCH ZÁSOB	111
12 ÚČTOVANIE DANE Z PRIDANEJ HODNOTY	116
13 INVENTARIZAČNÉ ROZDIELY ZÁSOB A FINANČNÉHO MAJETKU	122
14 ÚČTOVANIE NA OPRAVNÝCH ÚČTOCH	137
15 UZÁVIERKOVÉ ÚČTY	143
15.1 Začiatočný účet súvahový	143
15.2 Účet ziskov a strát	145
15.3 Konečný účet súvahový	146
16 ÚČTOVANIE NA ANALYTICKÝCH ÚČTOCH	149
17 OPRAVY ÚČTOVNÝCH ZÁPISOV	155
18 ÚČTOVNÉ KNIHY	158
19 SÚVISLÉ METODICKÉ PRÍKLADY	174
Úloha 19.1	174
Úloha 19.2	186
20 ÚČTOVNÉ PRÍPADY NA SAMOŠTÚDIUM	201
LITERATÚRA	213
PRÍLOHY	215

Autorky	Ing. Iveta Košovská, PhD. Ing. Alexandra Ferenczi Vaňová, PhD. Ing. Ivana Váryová, PhD.
Názov	ZÁKLADY ÚČTOVNÍCTVA (Zbierka úloh)
Určené	Pre študentov SPU
Vydavateľ	Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Vydanie	Prvé prepracované
Vytlačené	Február 2018
Náklad	1000 kusov
Počet strán	240
AH-VH	7,01-7,31
Tlač	Vydavateľstvo SPU v Nitre
ISBN 978-80-552-1807-6	Cena 2,80 €

Rukopis neprešiel redakčnou úpravou vo vydavateľstve.
Za odbornú náplň vydania zodpovedajú autori.

